

Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 16 december 2025

Kenmerk: ADV200978840

Zaaknr: Z/STH25/056575

Datum voorstel: 2 december 2025

Portefeuillehouder: Wethouder ing. L. Mulder

Onderwerp: Go/no-go besluit MultiFunctionele Accommodatie IJhorst

Voorstel

1. Het onderzoek naar de MFA IJhorst te beëindigen.
2. Het college opdracht te geven om in 2026 voorstellen, inclusief een financiële onderbouwing en een planning, uit te werken voor de afzonderlijke opgaven:
 - onderwijshuisvesting De Iekmulder (conform IHP)
 - vervanging/renovatie gymzaal
 - sportaccommodatie v.v. IJhorst (contractuele verplichting overeenkomst 1989)
 - ontmoetingsfunctie ("huiskamer")

Inleiding

Op 14 mei 2024 heeft de gemeenteraad van Staphorst besloten om de mogelijkheden voor de realisatie van een multifunctionele accommodatie (MFA) in IJhorst nader te verkennen. Dit besluit volgde op een scenarioanalyse, waarin het scenario 'alles-onder-één-dak' als meest toekomstbestendige optie werd aangemerkt. Daarbij is gekozen voor het bundelen van maatschappelijke functies – zoals onderwijs, sport, ontmoeting en kinderopvang – binnen één integrale voorziening. Voor de begeleiding van de definitiefase is adviesbureau MaatWijs aangetrokken en is een voorbereidingskrediet door de gemeenteraad beschikbaar gesteld.

Een fundamenteel uitgangspunt binnen het project is dat de dorpsraad IJhorst optreedt als initiatiefnemer. Deze rol is van wezenlijk belang, aangezien de dorpsraad niet alleen het initiatief heeft genomen tot de totstandkoming van het project, maar ook actief dient bij te dragen aan het creëren van maatschappelijk draagvlak binnen de gemeenschap. Vanaf de start is onder leiding van MaatWijs een projectgroep en stuurgroep ingericht.

In de stuurgroep nemen vertegenwoordigers van de dorpsraad, v.v. IJhorst, Stichting Promes en de ambtelijke en bestuurlijke opdrachtgever plaats. De stuurgroep fungeert als strategisch overlegorgaan waarin besluitvorming wordt voorbereid en afgestemd. De projectgroep, bestaande uit onder meer gemeentelijke specialisten op verschillende beleidsvelden, de dorpsraad, vertegenwoordigers van De Iekmulder en (in een later stadium) v.v. IJhorst, is verantwoordelijk voor de inhoudelijke uitwerking en ziet toe op de voortgang van het project.

Hoewel aanvankelijk werd uitgegaan van een doorlooptijd van 10 tot 12 maanden voor de definitiefase, is gebleken dat deze planning niet haalbaar was. De complexiteit van het project, de diversiteit aan betrokken partijen, het scala aan belangen en thema's en het voortdurend betrekken en

enthousiasmeren van de verschillende partijen maakten dat we meer tijd nodig hadden. Deze tijd was ook nodig om tot heldere afspraken over verantwoordelijkheden en randvoorwaarden te komen. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd via een raadsmemo van 17 juni 2025 (zie bijlage) en een presentatie tijdens de informerende raadsvergadering van 18 juni 2025.

In de eerste fase van het onderzoek is onderzocht welke locatie het meest geschikt is voor de realisatie van de MFA, waarbij de locatie van voetbalvereniging IJhorst als voorkeurslocatie naar voren is gekomen. Met de locatiekeuze als uitgangspunt is vervolgens gestart met de tweede fase: de financiële haalbaarheid. In deze fase dienen onder meer de volgende onderdelen te worden uitgewerkt:

- de verwachte investeringskosten en structurele lasten;
- mogelijkheden voor externe financiering en subsidies;
- de herontwikkelingspotentie van de locaties van De Iekmulder, gymzaal aan de Koedrift en wijkcentrum De Poele;
- juridische en organisatorische aspecten rond eigendom, exploitatie en beheer;
- de financiële implicaties van aanvullende functies, waaronder een bibliotheekvoorziening.

Toelichting financiële haalbaarheid MFA

Financiële haalbaarheid van de MFA bestaat uit twee onderdelen.

A. De investeringskosten (eenmalig)	B. Jaarlijkse exploitatie (structureel)
Dit betreft alle kosten om het gebouw en de bijbehorende voorzieningen te realiseren. Denk aan: • bouw van de MFA; • terrein en infrastructuur; • verplaatsing en aanpassing voetbalveld; • sloop van verlatende locaties; • bouwkosten voor school, gymzaal, sportaccommodatie en ontmoetingsfunctie; • plan- en advieskosten.	Naast de investering vraagt een MFA jaarlijks om een sluitende exploitatie. Voor dit onderdeel zijn nog geen definitieve keuzes gemaakt. De exploitatie vraagt nadere uitwerking op onder meer: • eigenaarschap van de MFA; • keuze voor een exploitant; • beheertaken en kosten (onderhoud, schoonmaak, energie, verzekering, beheer); • huur- en gebruiksbijdragen van alle betrokken partijen; • verrekening van exploitatierisico's; • ruimte voor horeca-inkomsten of andere opbrengsten.

De oorspronkelijke planning was erop gericht om onderdelen A+B van de financiële haalbaarheid in het vierde kwartaal van 2025 aan de gemeenteraad voor te leggen. De uitwerking voorziet in een go/no-go-besluit over de verdere ontwikkeling van de MFA.

Gezien de voortgang van het MFA-traject en de noodzaak tot verdere uitwerking van diverse onderdelen stelt de stuurgroep gezamenlijk voor om in het vierde kwartaal van 2025, middels dit raadsvoorstel, uitsluitend de investeringskosten voor te leggen aan de gemeenteraad (onderdeel A). De stuurgroep beschouwt deze keuze als noodzakelijk om de voortgang te waarborgen en duidelijkheid te creëren. Andere thema's – zoals exploitatie, eigendom, beheer en governance hebben meer tijd nodig en vragen om zorgvuldige afstemming tussen betrokken partijen. Tot op heden hebben de partijen geen onderlinge afspraken gemaakt over bijvoorbeeld de samenwerking en exploitatie.

Deze onderwerpen zijn inhoudelijk complex en hebben een grote invloed op de wijze waarop de MFA in de praktijk functioneert. Daarnaast is het vaststellen van aanvullende kosten vaak lastig, aangezien de haalbaarheid van het project in hoofdzaak wordt bepaald door de omvang van de investeringskosten. Deze investeringskosten hebben bovendien direct invloed op de exploitatie: wanneer de investeringslasten te hoog zijn, wordt een gezonde exploitatie onmogelijk.

Binnen de stuurgroep wordt de ontwikkeling van een MFA als zeer wenselijk beschouwd. Het project vertegenwoordigt een duidelijke maatschappelijke meerwaarde en draagt in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid van het dorp. Uit de huidige financiële stand blijkt echter dat de plannen niet volledig zijn gedekt: er resteert een tekort van circa € 2,77 miljoen. De conclusie uit het laatste stuurgroepoverleg is dan ook nee, tenzij. Met andere woorden het project is niet haalbaar, tenzij aanvullende middelen beschikbaar komen. Uitsluitend door extra gemeentelijke inzet, ingegeven door de maatschappelijke betekenis van het project, kan het onderzoek naar de ontwikkeling van de MFA worden voortgezet. Daarbij geldt dat de raad bereid moet zijn een aanzienlijk hogere bijdrage te leveren dan waartoe de gemeente wettelijk, contractueel of beleidsmatig verplicht is. Het college is teleurgesteld dat de MFA financieel niet haalbaar is.

Investeringskosten MFA IJhorst

De totale investering voor de realisatie van de MFA in IJhorst wordt geraamd op € 9,93 miljoen (prijspeil oktober 2025). Dit bedrag omvat alle kosten die verband houden met de realisatie van de MFA:

- stichtingskosten;
- interne planbegeleiding door de gemeente;
- afboeking van de boekwaarde;
- verlies op de grondopbrengst van de latende locaties;
- tijdelijke huisvesting voor v.v. IJhorst tijdens de bouwperiode;
- indexatie tot start van de bouw.

Gemeentelijke bijdrage (€ 5,16 miljoen)

De gemeentelijke bijdrage bestaat uit de onderdelen waarvoor de gemeente een wettelijke, contractuele of beleidsmatige verantwoordelijkheid heeft. Deze bijdrage is tot stand gekomen op basis van het Integraal Huisvestingsplan (IHP), bestaande afspraken met maatschappelijke partners en verplichtingen uit eerdere besluiten van de gemeenteraad. Deze verantwoordelijkheid is gebaseerd op de volgende componenten:

- Onderwijshuisvesting De Iekmulder

Op grond van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) heeft de gemeente de plicht om te zorgen voor adequate onderwijshuisvesting. In het IHP is vastgelegd dat De Iekmulder op termijn moet worden gerenoveerd of vervangen.

De huidige technische staat van het schoolgebouw is constructief goed. Het gebouw is voorzien van onderhoudsarme gevels en kozijnen inclusief kunststof boei-delen. Daarentegen is het huidige gebouw energie-technisch niet optimaal. Om het energiegebruik terug te dringen en het luchtklimaat te verbeteren zijn maatregelen nodig. Deze zijn ingrijpend, maar wel uitvoerbaar. De onderhoudskosten van het schoolgebouw zijn laag.

Bij renovatie gaan we ervan uit dat de school weer 25 jaar vooruit kan zonder grote investeringen. Indien de verwachte onderhoudskosten voor die periode in ogenschouw worden genomen, afgaande op het

actuele meerjarenonderhoudsplan, is nieuwbouw van de school eveneens een rationele overweging. De kosten van nieuwbouw bedragen € 3,8 miljoen en die van renovatie € 1,5 miljoen.

Complicerende factor bij de afweging nieuwbouw of renovatie van het schoolgebouw is de overdimensionering van het schoolgebouw in relatie tot de leerlingenprognose. Er is nu sprake van een leegstand van $(1.111 \text{ m}^2 \text{ minus } 874 \text{ m}^2 =) 237 \text{ m}^2$. Uit oogpunt van het integraal kindcentrum hecht het bestuur veel waarde aan het aanbieden van kinderopvang-faciliteit. Voor dit doel wordt nu 150 m^2 van de leegstandmeters ingezet.

Alles afwegend heeft levensduur verlengende renovatie de voorkeur boven nieuwbouw van de school. Deze renovatieopgave vormt de grondslag voor de gemeentelijke bijdrage aan het schoolgedeelte van de MFA.

- Gymzaal

De huidige gymzaal in IJhorst is verouderd. Er wordt voorzien dat binnen tien jaar een renovatie noodzakelijk is. De gemeente heeft op basis van wettelijke verplichting en de gemeentelijke verordening de taak om te voorzien in een ruimte voor bewegingsonderwijs in IJhorst.

Naast deze wettelijke taak wordt de gymzaal gebruikt door lokale sportverenigingen en andere maatschappelijke partijen. Dit vertegenwoordigt het maatschappelijk belang van de gymzaal voor het dorp. De vervanging van de gymzaal draagt dan ook bij aan zowel kwalitatief goed bewegingsonderwijs overdag als aan het behoud en de versterking van het sport- en verenigingsleven in de avonden.

Deze renovatieopgave van de huidige gymzaal vormt de basis voor het gemeentelijk aandeel in het binnensportcluster binnen de MFA.

- Sportaccommodatie v.v. IJhorst

De gemeentelijke bijdrage aan de sportaccommodatie binnen de MFA is gebaseerd op een overeenkomst tussen de gemeente Staphorst en v.v. IJhorst uit 1989. De overeenkomst is tot stand gekomen in de periode waarin voetbalvereniging IJhorst verhuisde van haar oorspronkelijke locatie naar het huidige sportpark. Destijds zijn afspraken gemaakt over het gebruik van de gronden, de huisvesting van de vereniging en de toekomstige verantwoordelijkheid voor vervangende huisvesting. Deze afspraken zijn aangegaan voor een periode van veertig jaar. Er is vastgelegd dat de gemeente na afloop van deze termijn – in 2030 – verantwoordelijk is voor het investeren in vervangende huisvesting voor v.v. IJhorst.

De huidige opgave om de sportaccommodatie te moderniseren vloeit rechtstreeks voort uit deze contractuele verplichting. Deze verplichting vormt de grondslag voor het gemeentelijk aandeel in het sportgedeelte van de MFA, ongeacht de verdere keuzes ten aanzien van de inrichting of omvang van het MFA-project.

- Ontmoetingsfunctie ('huiskamer')

De ontmoetingsfunctie – in de beleidsstukken ook aangeduid als de 'huiskamer van het dorp' – is een belangrijk onderdeel van de maatschappelijke infrastructuur van IJhorst. Deze functie wordt op dit moment vervuld door De Poele, een gebouw dat technisch en functioneel aan het einde van zijn levensduur is.

Vanuit verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid, vitaliteit en het aanbod van maatschappelijke voorzieningen, acht de gemeente het tot haar taak om in dorpen te voorzien in een basisniveau van toegankelijke ontmoetingsruimten. Hoewel deze taak geen wettelijke verplichting betreft, wordt zij beleidsmatig als essentieel beschouwd. De aanwezigheid van een toegankelijke ontmoetingsplek draagt bij aan het voorkomen van sociaal isolement, biedt ondersteuning aan vrijwilligersorganisaties en versterkt de maatschappelijke samenhang binnen het dorp.

Omdat wijkcentrum De Poele aan het einde van zijn technische levensduur is gekomen, staat de gemeente voor de keuze om:

- óf De Poele te vervangen,
- óf de ontmoetingsfunctie op een andere wijze onderbrengen, bijvoorbeeld door deze te integreren in een bestaande voorziening (zoals de De Iekmulder, of Het Vosje).

Deze vervangingsopgave van de huidige ontmoetingsfunctie vormt de basis voor het gemeentelijk aandeel in het ontmoetingscluster binnen de MFA.

Dorpsinbreng (€ 4,77 miljoen)

Binnen het project is uitgegaan van het principe dat de dorpsbijdrage het resultaat is van een gezamenlijke inspanning van alle lokale partijen. De bijdrage wordt dan ook niet uitgesplitst naar afzonderlijke stakeholders, maar beschouwd als één collectieve dorpsinbreng. Dit sluit naadloos aan bij de wijze waarop de MFA is vormgegeven: als een initiatief dat voortkomt uit samenwerking tussen inwoners, verenigingen, lokale organisaties en De Iekmulder.

De dorpsinbreng bestaat uit onderdelen die buiten de gemeentelijke basisopgave vallen. In de huidige investeringsraming bedraagt deze dorpsinbreng € 4,77 miljoen. Vanuit IJhorst is aangegeven dat een bijdrage van deze omvang niet haalbaar is. De dorpsraad heeft aangegeven dat het dorp in de praktijk uitgaat van een maximale bijdrage van circa € 2 miljoen. Deze inschatting is gebaseerd op de lokale draagkracht en wordt door hen als realistisch beschouwd.

De door het dorp geraamde eigen dorpsbijdrage van € 2 miljoen, waarvoor geen onderliggende onderbouwing beschikbaar is, bestaat volgens de dorpsraad IJhorst uit:

- € 0,5 miljoen aan mogelijke subsidies,
- € 1 miljoen via een lening bij banken die financiering verstrekken voor maatschappelijk vastgoed, en die binnen de exploitatie kan worden opgenomen,
- € 0,5 miljoen uit lokale inzet, fondsenwerving en bijdragen van inwoners en verenigingen.

Op basis van deze eigen bijdrage uit het dorp, resteert een financieringstekort van € 2,77 miljoen ten opzichte van de benodigde dorpsbijdrage van € 4,77 miljoen.

Opbouw investering	
Stichtingskosten	€ 8.671.030
Interne planbegeleiding gemeente	€ 200.000
Boekwaarden	€ 395.000
Grondopbrengst latende locaties (verlies)	€ 85.652
Tijdelijke huisvesting voetbal	€ 200.000
Indexatie tot start bouw	€ 382.067
Totaal investeringskrediet	€ 9.933.750

Verdeling investering	
Gemeentelijke bijdrage:	€ 5.164.100
• Onderwijshuisvesting (WPO), op basis van renovatie • Gymzaal (WPO en verordening) op basis van renovatie • Sportaccommodatie v.v. IJhorst (contract) op basis van renovatie • Ontmoetingsfunctie (beleidsambitie) op basis van nieuwbouw • Planbegeleiding en proceskosten	
Dorpsinbreng	€ 4.769.650
• Aanvullende kwaliteit en ruimten • Aanleg van een kunstgrasveld • Extra voorzieningen • Negatieve kosten van de verlatende locaties • Afboeking van boekwaarde	
Gezamenlijke investering	€ 9.933.750

1.1 Argumenten

De benodigde dorpsinbreng is niet haalbaar.

De gemeentelijke bijdrage omvat de onderdelen waarvoor de gemeente een wettelijke, contractuele of beleidsmatige verantwoordelijkheid heeft: onderwijshuisvesting, vervanging van de gymzaal, de verplichting naar v.v. IJhorst en de ontmoetingsfunctie. Deze basisopgaven zijn financieel onderbouwd en uitvoerbaar.

De dorpsinbreng in de huidige investeringsraming bedraagt € 4,77 miljoen, terwijl het dorp maximaal € 2 miljoen kan realiseren. Het verschil van € 2,77 miljoen vormt een structureel en niet-oplosbaar tekort binnen de financiële mogelijkheden van IJhorst. De omvang van dit tekort maakt voortzetting van de MFA binnen de bestaande financiële kaders onmogelijk.

1.2 Negatieve grondopbrengst en aanleg kunstgrasveld.

De drie locaties die vrijkomen door realisatie van de MFA – De Iekmulder, de sporthal en wijkcentrum De Poele – zijn onderzocht op hun herontwikkelingspotentie. Op basis van een ruimtelijke verkenning en een eerste grondexploitatie (GREX) is bepaald dat herontwikkeling van deze locaties leidt tot een negatieve grondopbrengst van € 85.652 (peildatum januari 2025).

Deze negatieve opbrengst is het gevolg van het feit dat de kosten voor sloop, planvorming, tijdelijk beheer en het bouw- en woonrijp maken hoger liggen dan de verwachte opbrengsten uit woningbouw. Hoewel een dergelijke uitkomst gebruikelijk is bij kleinschalige inbreidingslocaties, legt dit wel een financiële druk op de haalbaarheid van het project.

De te slopen gebouwen hebben een boekwaarde van € 395.000. Deze waarde is reeds afzonderlijk opgenomen als investeringspost binnen het MFA-project en maakt derhalve geen onderdeel uit van de negatieve grondopbrengst.

De huidige sportaccommodatie van v.v. IJhorst bestaat uit 1,5 natuurgrasveld. Deze configuratie is al jarenlang functioneel voor zowel trainingen als wedstrijden, omdat er voldoende spreiding mogelijk is over twee speeloppervlakken. Door de inpassing van de MFA op de huidige kavel

verschuift de ligging van de velden. Na het inpassen van het gebouw, parkeervoorzieningen en kiss & ride zone en terreininrichting blijft op het perceel nog slechts ruimte voor één volwaardig speelveld dat voldoet aan de afmetingen en richtlijnen van de KNVB.

Binnen het MFA-project is een investering opgenomen voor de aanleg van een kunstgrasveld voor v.v. IJhorst (gemiddelde realisatiekosten circa € 800.000). In de huidige investeringsraming valt deze post volledig onder de dorpsinbreng, aangezien het kunstgrasveld geen onderdeel vormt van de gemeentelijke basisopgave voor onderwijs, binnensport of ontmoetingsfunctie.

Deze benadering sluit aan bij de taakverdeling binnen het project, waarbij aanvullende kwaliteit en niet-wettelijk of contractuele verplichte sportvoorzieningen worden beschouwd als een dorpsbijdrage.

1.3 Investeringskosten en structurele lasten van een brede bibliotheekfunctie zijn niet gedekt.

De gemeenteraad heeft in motie M165 "Versterken van de bibliotheken" (14 november 2023) vastgelegd dat het college de mogelijkheden voor een bibliotheekfunctie in IJhorst moet meenemen in de planvorming van de MFA. De motie vraagt nadrukkelijk om te onderzoeken hoe de bibliotheekfunctie in IJhorst kan worden versterkt, omdat de eerdere voorziening uit het dorp is verdwenen.

Binnen het MFA-onderzoek zijn daarom twee realistische scenario's uitgewerkt:

Het eerste scenario (DBOS – Bibliotheek op School) sluit aan op de bestaande situatie. Deze functie richt zich op leerlingen in de basisschoolleeftijd en wordt uitgevoerd in samenwerking tussen school, gemeente en bibliotheek. De kosten van DBOS zijn beperkt en passen binnen de huidige budgetten van zowel gemeente als bibliotheek. DBOS bedient echter uitsluitend kinderen van 4-12 jaar en voorziet niet in een bibliotheek voor jongeren, volwassenen of ouderen. Daarmee voldoet DBOS wel aan de minimale wettelijke en educatieve ondersteuningsbehoefte, maar niet aan de bredere maatschappelijke wens die vanuit de motie wordt benoemd.

Het tweede scenario (brede bibliotheekvariant) onderzoekt een volwaardige multifunctionele bibliotheekfunctie binnen de MFA, met minimaal 200 m² bvo (bruto vloeroppervlak). Deze variant biedt ruimte voor uitleen, ontmoeting, digitale ondersteuning, activiteiten en studieplekken, en is toegankelijk voor alle leeftijdsgroepen. De aanvullende investering voor deze variant bedraagt € 1.134.000, bovenop de reeds geraamde investeringskosten van € 9,93 miljoen. Met name de structurele lasten vormen een zwaarwegende factor: er is jaarlijks € 85.000 tot € 95.000 nodig voor personeel, collectiebeheer, digitale systemen en programmering. Deze structurele lasten zijn niet gedekt binnen de gemeentelijke begroting, noch binnen de beschikbare middelen van de bibliotheekorganisatie. Andere varianten van de bibliotheek zijn niet onderzocht, aangezien deze niet voldoen aan de eisen van de bibliotheekorganisatie en/of onvoldoende maatschappelijke meerwaarde bieden.

Gezien de omvang van IJhorst en de aanwezigheid van een volwaardige bibliotheekvoorziening in Staphorst, is het niet wettelijk noodzakelijk om in IJhorst een brede bibliotheekfunctie te realiseren. De wettelijke zorgplicht vereist dat inwoners in hun gemeente toegang hebben tot een volwaardige bibliotheek, maar dit kan ook via de hoofdvesting in Staphorst. Vanuit afdeling Samenleving van de gemeente Staphorst wordt bovendien onderkend dat een brede

bibliotheekvoorziening in een dorp met een relatief beperkt aantal inwoners financieel en organisatorisch niet realistisch is, tenzij bovengenoemde incidentele en structurele investeringen worden gedaan.

Met dit onderzoek is uitvoering gegeven aan motie M165.

1.4 Beperkte financiële ruimte voor investering MFA.

De totale investering voor de MFA bedraagt € 9,93 miljoen. Deze investering omvat voorzieningen voor onderwijs, binnensport, ontmoeting, sportaccommodatie, terreinontwikkeling en bijkomende kosten. De omvang van dit bedrag staat niet in verhouding tot de beschikbare financiële middelen, de draagkracht van het dorp en de structurele lasten op lange termijn. De gemeente beschikt niet over voldoende ruimte binnen de begroting om deze investering te realiseren zonder ingrijpende herprioritering binnen andere beleidsvelden.

De combinatie van financiële tekorten, structurele lasten, negatieve grondopbrengsten, beperkte dorpsdraagkracht en nog niet uitgewerkte operationele thema's maakt realisatie van een MFA niet haalbaar. De opgaven voor onderwijs, sport en ontmoeten blijven bestaan, maar vragen om een andere, financieel beheersbare oplossingsrichting. Daarom wordt voorgesteld om in 2026 vervolgvorstellen voor de afzonderlijke opgaven – onderwijshuisvesting, gymzaal, sportaccommodatie v.v. IJhorst en de ontmoetingsfunctie – aan de gemeenteraad voor te leggen ter besluitvorming.

Kanttekeningen

2.1 Teleurstelling bij lokale partijen.

Het stopzetten van het MFA-traject kan bij de dorpsraad, verenigingen, gebruikers en overige betrokkenen tot teleurstelling leiden, aangezien zij aanzienlijke tijd en inzet in het proces hebben geïnvesteerd. Het blijft daarom van belang om op transparante wijze toe te lichten waarom de MFA in de huidige vorm niet realiseerbaar is, en om het gesprek open te houden over de vervolgstappen ten aanzien van onderwijs, sport en ontmoeting in IJhorst.

2.2 Onderliggende opgaven blijven bestaan.

Het stoppen met het onderzoeken naar de MFA betekent niet dat de onderliggende opgaven verdwijnen. De vervanging van de onderwijshuisvesting, de renovatieopgave van de gymzaal en de eindfase van de levensduur van wijkcentrum De Poele blijven urgente vraagstukken. Deze opgaven vragen om een alternatieve, financieel realistische benadering waarin functionaliteit, haalbaarheid en maatschappelijke meerwaarde opnieuw worden afgewogen.

Parallel aan het MFA-traject werken de gemeente en stichting Promes – in het kader van het IHP – aan een businesscase voor de renovatie van De Iekmulder op de huidige locatie. Deze businesscase is reeds uitgewerkt en besproken met directie en bestuur van de school. De renovatie van het schoolgebouw is een realistisch alternatief. Wel moet er nog overeenstemming worden bereikt over de investeringsbijdragen van zowel de gemeente als de school. Een complicerend punt hierbij is dat de omvang van het huidige schoolgebouw groter is dan de norm op grond van het (geprognosticeerde) aantal leerlingen van de school.

Keuze en effect

3.1 Onzekerheid over vervolgtraject.

De business case in het kader van de uitvoering van het IHP is uitgewerkt en daaruit blijkt dat renovatie van het huidige schoolgebouw de meest rationele oplossing is. Specifiek punt van aandacht is dat de school te groot is voor het aantal te huisvesten leerlingen en dat dit op basis van de prognoses niet op korte termijn veranderd. Om geen vertraging op te lopen bij het realiseren van adequate en toekomstbestendige onderwijshuisvesting dient er een oplossing gevonden te worden voor de huidige leegstand (ruim 300 m²).

Voor bepaalde onderdelen in IJhorst bestaan afspraken en verplichtingen, zoals de overeenkomst uit 1989 met v.v. IJhorst inzake vervangende huisvesting per 2030. Deze verplichtingen blijven onverkort van kracht, ongeacht de besluitvorming rondom het MFA-traject. Door transparant te communiceren over het vervolgtraject en de opgave tijdig en zorgvuldig te organiseren, kunnen juridische risico's beheersbaar worden gehouden.

3.2 Minder synergie tussen partijen.

Het niet realiseren van een MFA heeft tot gevolg dat de kans op synergie tussen onderwijs, sport, ontmoeting en andere maatschappelijke functies afneemt. Hierdoor worden mogelijkheden voor samenwerking, efficiëntie en sociale cohesie slechts ten dele benut.

Het ontbreken van gezamenlijke huisvesting bemoeilijkt voor de betrokken partijen het structureel samenwerken en het afstemmen van activiteiten. Gezamenlijke initiatieven ontstaan daardoor minder vanzelfsprekend, terwijl kansen voor gezamenlijke programmering, het gedeeld gebruik van ruimten en het bundelen van vrijwilligersinzet slechts beperkt worden gerealiseerd.

Beleid- en regelgeving

- Wet op het Primair Onderwijs
- Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen
- Overeenkomst tussen de gemeente Staphorst en v.v. IJhorst (uit 1989)

Financiën, Belastingen, risico's en beheersmaatregelen

De totale investering voor de MFA bedraagt € 9,93 miljoen, waarvan de gemeentelijke bijdrage € 5,16 miljoen is. Deze bijdrage heeft betrekking op onderdelen waarvoor de gemeente een wettelijke, contractuele of beleidsmatige verantwoordelijkheid draagt: de vervanging van de onderwijshuisvesting (conform de WPO), de ontmoetingsfunctie, de renovatie van de gymzaal en de contractuele verplichting jegens v.v. IJhorst uit 1989. Deze opgaven blijven onverminderd van kracht, ongeacht de besluitvorming over het MFA-traject.

Uitvoering/Communicatie

De realisatie van een MFA blijkt binnen de huidige financiële kaders en de beschikbare draagkracht van het dorp niet haalbaar. De onderliggende wettelijke, contractuele en beleidsmatige verplichtingen – zoals de vervanging van de onderwijshuisvesting (De Iekmulder), de renovatie van de gymzaal, de sportaccommodatie van v.v. IJhorst en het behoud van een ontmoetingsfunctie – blijven echter onverminderd bestaan. Deze opgaven vereisen een alternatieve, financieel verantwoorde benadering.

Hoe nu verder?

Ter voorkoming van vertraging en om tijdig uitvoering te geven aan de bestaande verplichtingen, wordt voorgesteld om in 2026 vervolgvorstellen voor de afzonderlijke opgaven aan de gemeenteraad voor te leggen ter besluitvorming. Deze voorstellen bevatten een financiële onderbouwing, een planning en scenario's waarin mogelijke synergievoordelen tussen de verschillende opgaven worden verkend. Daarnaast wordt er duidelijkheid geboden over de toekomstige invulling van de ontmoetingsfunctie, hetzij door vervanging van De Poele, hetzij door het onderbrengen van deze functie in een bestaande voorziening, bijvoorbeeld door integratie binnen een schoolgebouw of een andere maatschappelijke accommodatie.

De uitwerking van de vervolgvorstellen vraagt om aanvullend onderzoek en besluitvorming. In de huidige gemeentelijke begroting zijn geen middelen gereserveerd voor de uitvoering van deze opgaven. Dit betreft zowel de benodigde vervangingsinvesteringen als de structurele lasten die hieruit voortvloeien. De financiële onderbouwing in het voorstel vormt daarmee de basis voor een zorgvuldige afweging door de gemeenteraad ten aanzien van de financiering.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

1. Raadsmemo Voortgang onderzoek MFA IJHorst (motie 165)

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate , burgemeester.

M.T. van de Wetering , secretaris.

De raad van de gemeente Staphorst;

Zaaknr. Z/STH25/056575

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 02-12-25

Gelet op:

Raadsvoorstel met datum, namen van wetten, verordeningen + artikelen en de namen van beleidsregels vermelden

B E S L U I T:

1. Het onderzoek naar de MFA IJhorst te beëindigen.
2. Het college opdracht te geven om in 2026 voorstellen, inclusief een financiële onderbouwing en een planning, uit te werken voor de afzonderlijke opgaven:
 - onderwijshuisvesting De Iekmulder (conform IHP)
 - vervanging/renovatie gymzaal
 - sportaccommodatie v.v. IJhorst (contractuele verplichting overeenkomst 1989)
 - ontmoetingsfunctie (vervanging wijkcentrum De Poele)

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van
de gemeente Staphorst van 20-01-26

J. ten Kate

, voorzitter

S.M.H. Voortman

, griffier